

European Network of Election
Monitoring Organizations
**Election Observation Mission to Moldova
Presidential Elections 2016**

Rețeaua Europeană a Organizațiilor
de Monitorizare a Alegerilor
**Misiunea de Monitorizare a Alegerilor
Alegerile Prezidențiale 2016**

Misiunea de monitorizare a alegerilor ENEMO a publicat raportul față de alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016, privind rezultatele și concluziile preliminare.

Chișinău, 1 Noiembrie 2016 – La data de 30 Octombrie, cetățenii Republicii Moldova au votat pentru alegerea Președintelui țării pentru prima dată din 1996. Alegerile au avut loc într-un context politic caracterizat la general prin lipsa de încredere față de instituțiile politice. Cu toate acestea, cetățenii moldoveni s-au prezentat duminică la urnele de vot pentru a alege între 9 candidați, marcând astfel, o prezență de peste 49% și arătând astfel dorința de a participa în viața politică a țării.

ENEMO constată că "Cadrul legal prevede, în general, o bază juridică solidă pentru desfășurarea alegerilor prezidențiale în mod democratic. Modificările aduse Codului Electoral care reglementează alegerile prezidențiale au fost adoptate doar cu peste trei luni înainte de alegeri. Mai mult ca atât, pentru a se conforma calendarului electoral, CEC a adoptat norme suplimentare în apropierea scrutinului electoral, ceea ce uneori a creat incertitudine și confuzie inutilă."

Procesul electoral a fost administrat într-un mod transparent și deschis. Majoritatea membrilor comisiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare au fost instruiți profesional înainte de alegeri, prin intermediul Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral de pe lângă Comisia Electorală Centrală. În același timp, în unele dintre comisiile electorale, observatorii ENEMO au atras atenția asupra faptului că unii membri au întâmpinat dificultăți la înțelegerea legislației electorale, ceea ce în anumite cazuri, a condus la interpretarea greșită a prevederilor Codului Electoral.

Comisia Electorală Centrală a depus eforturi clare privind implementarea unei campanii de educare a alegătorilor, prin difuzarea materialelor publicitare la TV și radio, atât în limba de stat, cât și în alte limbi.

Kingdom of the Netherlands

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

The Election Observation Mission of ENEMO for the Presidential Elections 2016 to Moldova is financially supported by the Embassy of the Kingdom of the Netherlands, within the Accountability Fund Program; and the Black Sea Trust, a Project of the German Marshall Fund of the United States.

The opinions expressed in this publication are the sole responsibility of ENEMO and do not necessarily represent those of the donors, or their partners.

Alegătorii au avut de ales dintr-o opțiune largă de candidați, cu toate acestea ENEMO constată că, "ținând cont de standardele internaționale, cadrul legal pentru desfășurarea alegerilor necesită să fie revizuit, în scopul de a oferi o participare echitabilă pentru toți candidații în cursa electorală, și în special pentru includerea candidaților independenți. În prezent, legislația electorală lasă loc unor condiții preferențiale candidaților nominalizați de partidele politice în ceea ce privește finanțarea campaniei; precum și în ceea ce privește termenele contradictorii de înregistrare a candidaților și începerea campaniei. Acestea au dus la situația în care unii candidați au început campania electorală înaintea altora".

Sistemul electronic de verificare a alegătorilor s-a arătat a fi drept o măsură efectivă în prevenirea votului multiplu. În același timp, acesta a permis transmiterea informațiilor în timp real - de la secțiile de votare către CEC și populație. În unele secții de votare observatori ENEMO au atras atenția asupra unor probleme tehnice în funcționarea sistemului, probleme care au fost rezolvate prompt și care nu au afectat în mod semnificativ procesul de votare.

În 2015 au fost introduse prevederi legale substanțiale față de finanțarea campaniei electorale, cu toate acestea, ENEMO subliniază că "Codul Electoral încă nu este clar în reglementările sale cu privire la diverse aspecte ale finanțării campaniei candidaților. CEC a aplicat sancțiunile pentru încălcările comise în campanie într-un mod inconsistent, iar deciziile sale nu prezentau suficiente raționamente juridice cu privire la impunerea unei sau altei sancțiuni. Suplimentar, CEC nu a dispus de fonduri suficiente și resurse umane pentru a verifica în mod corespunzător finanțarea campaniei electorale."

Contestațiile și căile de atac au fost examinate în timp util și în cadrul termenelor legale. CEC a examinat plângerile care au fost depuse într-un mod deschis și respectând procedurile prevăzute. Cu toate acestea, deciziile luate referitor la plângerile depuse, nu au fost luate prin unanimitate de voturi, astfel, fiind subliniate simpatiile politice ale membrilor CEC.

Sursele media din Moldova suferă de partizanat puternic, polarizare, cât și de lipsă de autonomie față de interesul politic și de afaceri, precum și din cauza concentrației ridicate de proprietate a surselor media în mâinile unui singur grup, fapt care amenință în mod continuu pluralismul de opinie. La fel, conduita mass-mediei audiovizuale este monitorizată și reglementată, în timp ce cea din presa scrisă și de pe internet nu sunt. În acest sens, unele televiziuni au fost sancționate pentru difuzarea dezechilibrată a informațiilor, însă ambele modalități (cea de monitorizare și cea de sancționare) nu sunt efective și nu reușesc să asigure o acoperire imparțială și echilibrată a campaniei electorale.

Comisia Electorală Centrală a acreditat un număr mare de observatori naționali și internaționali. Totuși, cu toate că Codul Electoral prevede drepturi și responsabilități adecvate observatorilor, procesul de acreditare a observatorilor internaționali a fost în anumite cazuri, întârziat dincolo de termenele limită. Astfel, limitându-i pe aceștia în observarea perioadei pre-electorale.

În ziua alegerilor, pentru a evalua respectarea legislației naționale și a standardelor internaționale, Misiunea ENEMO de Observare a Alegerilor a dislocat zece echipe de observatori de scurtă durată (OTS) care au monitorizat: deschiderea secțiilor de votare, procesul de utilizare a buletinelor de vot, teritoriul din afara secțiilor de votare, închiderea secțiilor de votare, numărarea voturilor, precum și transferul și tabulare acestora.

În ceea ce privește deschiderea secțiilor de vot, a fost monitorizat un număr total de zece secții de votare, în ceea ce privește procedurile de votare, a fost monitorizat un număr de 114 secții de votare, iar în ceea ce privește numărarea voturilor, au fost monitorizate zece secții de votare.

Având la bază rapoartele și informațiile primite de la observatorii dislocați în ziua alegerilor în diferite regiuni din țară, evaluarea preliminară a ENEMO este că procesul de votare din 30 Octombrie 2016 a avut loc într-un mod transparent și ordonat, acesta fiind la general - în conformitate cu standardele internaționale. Neregulile procedurale observate în cazuri izolate, nu au avut un impact negativ asupra procesului electoral, așa cum acestea au avut loc din lipsa unor instrucțiuni clare, sau din cauza unei atitudini neglijențe a membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Misiunea ENEMO în Republica Moldova privind observarea alegerilor Prezidențiale din 30 Octombrie 2016, este susținută financiar de către Ambasada Regatului Țărilor de Jos în cadrul programului Fondului de Responsabilitate, dar și de Black Sea Trust, care este un proiect al Fondului German Marshall al Statelor Unite ale Americii.

Citiți raportul privind concluziile preliminare în limba [engleză](#) și [română](#)

***

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să-l contactați pe Dritan Taulla, șeful adjunct al misiunii / Ofițer PR; e-mail: dritan.taulla@enemo.eu, mob: +373 69 338 473.